

Magazine
Proefdierervrij
Nummer 1, April 2026

IN ACTIE:
**zo wordt proefdierervrije
wetenschap de norm**

.....
**Betere behandeling pijnlijke botziekten
dankzij proefdierervrije modellen**
.....

*24 april: hoe vier jij
Wereldproefdierendag?*

Over **PROEFDIERVRIJ**

We werken elke dag aan een toekomst zonder proefdieren. Dat doen we natuurlijk niet alleen: we werken samen met wetenschappers, ondernemers en de overheid - allemaal mogelijk gemaakt met de financiële steun van bijna 40.000 donateurs en erflaters.

Steeds meer mensen beseffen dat we proefdieren kunnen vervangen door proefdiervrije onderzoeksmethoden. Door krachten te bundelen, kunnen we uiteindelijk alle innovatieve technieken ontwikkelen die we nodig hebben om het gebruik van proefdieren volledig af te schaffen. Zónder de wetenschap af te remmen. Daar zijn we nu nog niet, maar we zijn verder dan je denkt.

In dit magazine

Op 24 april is het Wereldproefdierendag. Dat betekent: internationaal veel aandacht voor proefdieren. Ook vanuit ons. We vragen ons hardop af waarom we in de wetenschap nog kiezen voor de omweg via onderzoek met proefdieren, terwijl we weten dat proefdiervrije modellen vaak beter werken. Je leest erover in dit magazine. Ook zoomen we in op innovatieve, proefdiervrije modellen voor onderzoek naar botziekten. We vertellen wat we dankzij jouw bijdragen allemaal bereiken. En we leggen uit waarom de ontwikkeling van proefdiervrije modellen soms minder snel gaat dan wij zouden willen én wat we daaraan doen. Zo strijden we voor mensgerichte, proefdiervrije modellen als norm in de wetenschap, zodat straks geen enkel dier meer hoeft te lijden door onderzoek. Veel leesplezier!

♻️ Geef jouw magazine door

Magazine uitgelezen? Gooi 'm dan niet bij het oud papier! Laat 'm in plaats daarvan achter in de wachtkamer van je huisarts, dierenarts of kapper, bij een bushalte of in de bibliotheek - dan geef je iemand anders ook de kans om te lezen over proefdiervrij onderzoek. Zo maken we samen meer mensen bekend met onze missie en gaan we bewust om met de grondstoffen die nodig zijn om dit magazine te drukken.

Colofon

Wij sturen het Proefdiervrij Magazine twee tot drie keer per jaar gratis naar alle trouwe donateurs die onze missie mogelijk maken.

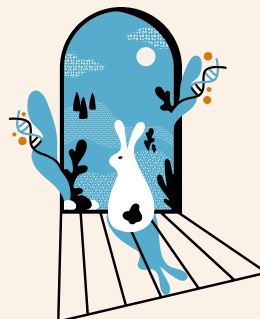
Redactieadres

Stichting Proefdiervrij
T.a.v. Redactie
Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag
Tel. 070 - 306 24 68

KvK: 27183084
Rekeningnummer Triodos:
IBAN: NL30TRIO0254649718
BIC: TRIONL2U

info@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

Vormgeving: How About Design
Copy: Iris - Oog voor Tekst
Drukwerk: Drukproef

DIT MAGAZINE IS GEDRUKT OP FSC PAPIER

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Tijd voor menselijkheid

De grote, lieve bruine ogen van ex-lab hond Lola. Ik moest eraan denken toen oppashond Tess laatst twee weken bij me logeerde. Ik nam haar ook mee naar kantoor. Aan het eind van een drukke dag, ik weet het nog goed, aaide ik haar over haar bol. En die ogen, pff, Tess keek me echt récht aan. Precies zoals alleen honden dat kunnen. Het raakte me. En Tess' blik bracht me dus in gedachten terug bij Lola, en wat we met Lola's verhaal willen vertellen.

Lola schittert sinds vorig jaar als boegbeeld van onze 1-op-de-8-campagne. Zij overleefde het onderzoekslab. Maar voor zoveel andere dieren – honden, muizen, paarden, apen, geiten, katten – is dit niet het geval. Elk jaar worden er nog ruim 400.000 proeven op dieren uitgevoerd. Onderzoek met proefdieren voelt misschien als ver-van-mijn-bed; veel mensen weten niet eens dat dit nog steeds op zo'n grote schaal gebeurt. Dankzij Wereldproefdierendag is hier op 24 april internationaal aandacht voor. Ook wij laten graag zien dat het anders moet én kan.

Zo lees je in dit magazine over de innovatieve, proefdiervrije onderzoeken van Liliana Moreira Teixeira Leijten en haar team naar brozebottenziekte (p4) en naar artrose (p6). Met jouw steun kunnen we aan deze belangrijke onderzoeken naar twee pijnlijke, nare botziekten bijdragen. Dankjewel daarvoor!

Er gebeurt veel op het vlak van proefdiervrij én diervrij onderzoek. En het maakt me trots om te zien wat we elke dag weer samen met onderzoekers, bedrijven, politici en jou – onze trouwe donateur – in gang zetten (daarover lees je op p10). Tegelijkertijd merken we ook dat in de wetenschappelijke wereld nog veel te halen valt. Het werken met proefdieren is zó lang de standaard geweest!

Onderzoekers stuiten met hun proefdiervrije onderzoek geregeld op dichte deuren. Wij helpen hen hun stem te laten horen, meer vertrouwen te verzamelen voor hun proefdiervrije modellen en zo die gesloten deuren te openen. Onze Anne Burgers vertelt daar in een kort interview over (p9).

Dierproeven zijn niet meer van deze tijd. Help je mee onze boodschap te verspreiden? Dat kun je bijvoorbeeld doen door op verjaardagen te vertellen dat dieren nog steeds worden gebruikt voor onderzoek. En dat er óók (vaak betere) proefdiervrije onderzoeksmodellen bestaan. Onderzoek met dieren is dus vaak helemaal niet meer nodig en achterhaald. Spread the word dat het anders kan! Het is tijd voor een nieuw hoofdstuk: tijd om het oude los te laten. Het is tijd voor menselijkheid.

Debby Weijers

Stichting Proefdiervrij

Inhoud

- 4** Op naar betere behandeling breuken bij brozebottenziekte dankzij proefdiervrij model
- 6** Meer mensgericht onderzoek bij pijnlijke aandoening artrose
- 8** In één rechte lijn naar meer mensgericht onderzoek
- 9** Publiceren zonder proefdier: belangrijk, maar nog niet de standaard
- 10** Jouw geld is goud waard
- 11** Steun voor proefdieren: nu én in de toekomst
- 12** Tijd om los te laten

Op naar betere behandeling breuken bij brozebottenziekte dankzij proefdiervrij model

Onderzoek naar Osteogenesis Imperfecta – of: brozebottenziekte – gebeurt al jaren met proefdieren zoals muizen, ratten, paarden en geiten. Maar omdat deze dieren hun botten anders belasten dan mensen, zijn de resultaten daarvan niet altijd bruikbaar. Onderzoekers van Universiteit Twente, Amsterdam UMC en farmaceut Azafaros werken daarom onder de naam Olmpact aan een proefdiervrij onderzoeksmodel.

Met onze steun kunnen de onderzoekers het model ontwikkelen, testen en vergelijken met eerdere onderzoeken. Zo tonen ze aan dat hun proefdiervrije model minstens zo goed werkt als onderzoek met proefdieren. In gesprek met Liliana Moreira Teixeira Leijten, onderzoeker bij Universiteit Twente.

“Eiwitten zijn de bouwstoffen van ons lichaam. En een belangrijk eiwit in de botten heet collageen,” legt Liliana uit. Onze botten bestaan ook uit cellen – osteoblasten. “Als de osteoblasten defect zijn of te weinig collageen aanmaken, wordt het bot kwetsbaar en kan het gemakkelijk breken.” Vergelijk een bot met een huis. Liggen de stenen netjes op een rij en zit er genoeg cement tussen? Dan is het huis stevig. Maar liggen de stenen schots en scheef en is er te weinig cement? Dan stort het huis bij de eerste windvlaag in. “Dat is het geval bij patiënten met brozenbottenziekte.”

Botgenezing op celniveau

Per jaar worden 10 tot 15 baby's met brozebottenziekte geboren. De ziekte heeft veel invloed op de levens van patiënten. Ze breken hun botten snel en vaak. En dat hun leven lang; je kunt er niet van genezen. Dansen, springen, sporten: dingen die voor veel mensen vanzelfsprekend zijn, zijn levenslang gevaarlijk voor deze patiënten. Behandeling met medicatie, een operatie of fysiotherapie is bedoeld om de klachten te verzachten en complicaties te beperken. Op termijn zijn veel van de botten van patiënten met

deze ziekte versterkt met metalen staven en vastgezet met schroeven en platen. Ook moeten ze continu op hun hoede zijn voor nieuwe botbreuken. Liliana: "Het onderzoek naar brozebottenziekte kan en moet beter. We begrijpen nu eigenlijk nog niet goed hoe botgenezing op celniveau bij iemand met brozebottenziekte werkt. Als we dat wél zouden weten, konden we hen nóg beter en gericht behandelen. Met het broken-bone-on-chip-model kunnen we daar flinke stappen in zetten."

Menselijk model in het lab

Onderzoekers van Amsterdam UMC en Universiteit Twente ontwikkelden samen een broken-bone-on-chip-model. Hiermee kunnen ze in het laboratorium nauwkeurig onderzoeken hoe herstel van een botbreuk werkt. Het model werkt met een chip: een klein plastic instrument waarmee onderzoekers cellen kunnen kweken en bestuderen. Een bot bestaat uit een verzameling cellen en weefsel: die cellen en dat weefsel vind je ook op de broken-bone-on-chip. Daardoor bootst het de natuurlijke omstandigheden van het menselijk lichaam goed na. Met behulp van de chip kunnen de onderzoekers in het laboratorium de menselijke celstructuur in het bot namaken. Dat geeft inzicht in wat die cellen nu precies doen wanneer een bot aan elkaar groeit. "Dit eerste model richtte zich op onderzoek naar botbreuken bij gezonde mensen. Op dit moment ontwikkelen we het model verder om de botten van mensen met broze botten na te bootsen."

De doorontwikkeling van het broken-bone-on-chip-model gaat stap voor stap. Liliana: "We werken samen met patiëntenverenigingen en met chirurgen van verschillende ziekenhuizen. Belangrijk, want zo weten patiënten dat we dit onderzoek doen. En zijn ze eerder bereid om weefsel, dat bijvoorbeeld overblijft na een operatie, af te staan." Dat materiaal vormt de basis van het broken-bone-on-chip-model. Door cellen te gebruiken van patiënten met brozebottenziekte, kloppen de onderzoeksresultaten beter met de realiteit.

Een betere blik op botziekten

Een werkend broken-bone-on-chip-model voor onderzoek naar brozebottenziekte helpt onderzoekers te begrijpen hoe botten van deze patiënten na een breuk helen. En welke behandelingen of medicijnen helpen om de botten beter te laten herstellen, waardoor minder misvormingen ontstaan. "Een belangrijke partner in dit onderzoek is Azafaros. Dit bedrijf weet veel van het maken en ontwikkelen van medicijnen. Daardoor past het onderzoek beter bij hoe nieuwe behandelingen in de praktijk worden bedacht, getest en uiteindelijk bij patiënten terecht komen."

Tegelijkertijd kijken Liliana en haar collega-onderzoekers verder. Dit model kan ook weer een startpunt zijn voor andere vaker voorkomende botziekten. "Denk bijvoorbeeld aan osteoporose, een aandoening die veel ouderen treft."

Betere resultaten zonder proefdieren

Uiteindelijk, zegt Liliana, is het doel van het onderzoek tweeledig. Meer begrip over het herstel van botten bij botziekten, zodat artsen met de juiste behandeling kunnen helpen bij goede heling van het bot. Aan de andere kant is een doel ook de introductie van een onderzoeksmodel dat de herstelprocessen van botten bij menselijke patiënten beter nabootst. "Proefdieren zijn zolang de standaard geweest. En bij gebrek aan beter is dat misschien nog wel te begrijpen. We hebben van die onderzoeken geleerd. Maar nu is de tijd aangebroken om met nieuwe technologieën een stap verder te zetten." Onderzoek met proefdieren is bijzonder pijnlijk en deels ook nutteloos, vertelt Liliana. "Dieren lopen op vier poten. Ze verdelen hun gewicht anders dan mensen. Ze bewegen anders dan wij. Het is als appels en peren vergelijken." Ook zitten dieren genetisch anders in elkaar. Onderzoekers passen daarom het DNA van proefdieren aan om onderzoek te kunnen doen. Maar dan nog steeds zijn de resultaten van onderzoek op dieren naar brozebottenziekte nooit een-op-een te vertalen naar de menselijke situatie.

De volgende stap is bewijzen wat we eigenlijk al zien: dat dit mensgerichte model beter in beeld brengt wat er in het menselijk lichaam gebeurt en daarmee de dierproef overbodig maakt. Liliana: "Ik hoop dat we over een aantal jaar geen enkel proefdier meer gebruiken voor het onderzoek naar brozebottenziekte. En dat we met dit model laten zien: goed, mensgericht onderzoek kan prima zonder proefdieren. Samen veranderen we de standaard."

Meer mensgericht onderzoek bij pijnlijke aandoening artrose

Onze huisdieren leven steeds langer. En dat is fijn, want daardoor kunnen wij nog langer met hen knuffelen. Maar ze krijgen ook steeds meer ouderdomskwaaltjes, zoals artrose. Een pijnlijke aandoening die ook bij mensen vaak voorkomt. Voor onderzoek naar artrose worden nog vaak proefdieren gebruikt. Maar een dier is geen mens. Veel dieren lopen op vier poten en belasten hun gewrichten anders. Ook zijn de botten niet hetzelfde: het kraakbeen van een hond is bijvoorbeeld ongeveer de helft dunner dan bij mensen.

Onmisbare schokdemper tussen de botten

Moeite om op te staan, pijn in armen of benen (of poten), stijfheid in de ochtend; artrose is een pijnlijke en beperkende aandoening. De ziekte ontstaat in een of meerdere gewrichten: een verbinding tussen twee of meer botten die kan bewegen. Je knie is bijvoorbeeld een gewricht, in je vingers zitten gewrichten en ook je elleboog is een gewricht.

Tussen de botten – in het gewricht – zit kraakbeen. De kwaliteit van het kraakbeen neemt door artrose af – dat geldt voor zowel mensen als dieren. En dat is vervelend, want het kraakbeen is een soort schokdemper tussen de botten. Heb je hier niet voldoende van, dan kun je pijn krijgen.

**Lees hier meer over
artrose bij dieren.**

[Proefdiervrij.nl/artrose-bij-dieren](https://proefdiervrij.nl/artrose-bij-dieren)

dr. Lilitiana Moreira Teixeira en prof. dr. Marcel Karperien

Nog veel onbekend

Artrose komt vaak voor: bijna 1,5 miljoen mensen in Nederland kampen met deze aandoening. Leeftijd, erfelijkheid, geslacht, overgewicht en een eerdere beschadiging aan het gewricht vergroten de kans op de ziekte. Maar hoe artrose precies ontstaat, dat weten we nog niet goed. Ook is er (nog) geen genezing mogelijk. Er wordt daarom nog veel onderzoek gedaan naar artrose.

Ook dieren kunnen artrose krijgen. Zo komt de ziekte veel voor bij zowel honden als katten. Honden kunnen minder makkelijk opstaan, lopen, spelen en springen. Bij katten is moeilijk te zien dat ze last hebben van artrose; een kat zal dankzij zijn lenigheid niet snel mank lopen. Ook paarden kunnen last krijgen van artrose. Bij hen komt het vaak voor in de benen, de hals, de rug en het kaakgewricht. Als een paard artrose in de kaak heeft, kan het minder makkelijk kauwen. Artrose komt verder voor bij vogels, vissen en bijna alle zoogdieren. Bij dieren die altijd of vaak ondersteboven hangen, denk bijvoorbeeld aan vleermuizen, komt artrose (bijna) niet voor.

Omdat dieren net als mensen artrose kunnen krijgen, zou je kunnen denken dat bijvoorbeeld een hond het ideale model is voor onderzoek naar deze ziekte. Onderzoek naar artrose gebeurt daarom ook op grote schaal bij dieren.

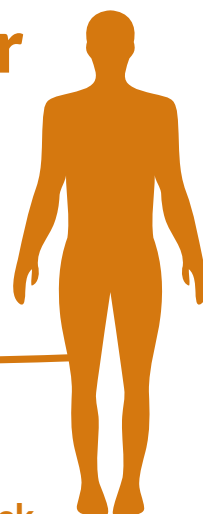
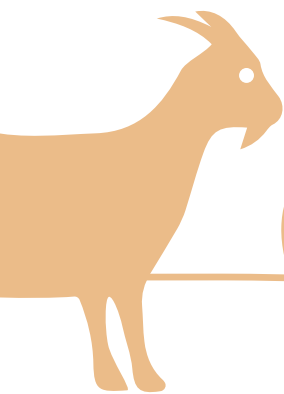
Pijnlijk en onnodig proefdieronderzoek

In gewrichtsonderzoek worden namelijk jaarlijks tienduizenden proefdieren gebruikt. Tijdens deze pijnlijke dierproeven worden de gewrichten van verschillende dieren expres kapotgemaakt, om vervolgens medicijnen op hen te testen. Maar artrose bij dieren is helemaal niet hetzelfde als artrose bij mensen. Het gewricht van een dier is anders dan dat van een mens. Neem het kraakbeen van een muis: dat is in verhouding 20 tot 40 keer dunner dan het kraakbeen van een mens. Ook lopen veel dieren op vier poten, waardoor ze hun gewrichten op een andere manier belasten.

Het kan en moet anders

Onderzoek blijft nodig. Artrose is een pijnlijke aandoening voor mens en dier. Onderzoek kan de behandeling verbeteren en misschien zelfs de aandoening voorkomen of genezen. Maar dan graag zonder proefdieren. Want waarom zouden we dieren onnodig laten lijden? Gelukkig weten we steeds meer over proefdiervrije modellen voor onderzoek naar artrose. Zoals het model van prof. dr. Marcel Karperien en dr. Lilitiana Moreira Teixeira (Universiteit Twente). Met hun gewricht-op-een-chip bouwen ze minigewrichten van mensen na. Daarmee kunnen ze zien hoe artrose ontstaat en ze kunnen hiermee veel beter medicijnen testen. Marcel en Lilitiana zijn de eerste onderzoekers ter wereld die dit ontwikkelen.

In één rechte lijn naar meer mensgericht onderzoek

Alsof je van Eindhoven naar Den Haag rijdt via Parijs: zo voelt onderzoek met proefdieren. Jarenlang was deze manier van onderzoek doen de enige optie voor de wetenschap. Nu is dat anders; er zijn steeds meer proefdiervrije modellen die vaak ook nog eens betere resultaten opleveren voor de mens. Op 24 april, Wereldproefdierendag, zetten we deze boodschap vol in de schijnwerpers. Onderzoek zónder proefdieren is namelijk veel logischer dan onderzoek mét dieren. Maar waarom maken we in de wetenschap dan toch nog die omweg via onderzoek met proefdieren?

Tijd om los te laten

Dat fijne schoonmaakmiddel, dat innovatieve medicijn of dat lekkere nieuwe product voor in de keuken: vóór we deze producten kunnen gebruiken, moeten ze eerst worden getest. Zo weten de producenten zeker dat hun producten veilig zijn. Dat onderzoek gebeurt nu vooral met proefdieren, en dat al eeuwenlang. Jaarlijks lijden in ons land een half miljoen dieren onder pijnlijke onderzoeken.

“Wetenschappers lopen in hun vakgebied voorop: ze zorgen er bijvoorbeeld voor dat onze gezondheidszorg steeds beter wordt. Moderne, proefdiervrije technieken maken de route naar mensgerichte en dus bruikbare resultaten korter. Op een dag als Wereldproefdierendag onderstrepen we die boodschap graag nog eens extra.”

Debby Weijers
directeur Proefdiervrij

Maar er zijn steeds meer zorgen over de effectiviteit van onderzoek met proefdieren. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de uitkomsten van dierproeven vaak niet goed genoeg lijken op de effecten bij mensen. We proberen een mens te begrijpen via een muis, terwijl we weten dat dit in

90% van de gevallen niet werkt voor ons. We zitten vast in een ‘veilig’ systeem dat ons juist vertraagt. Onderzoek met proefdieren voelt daarom als een onnodige omweg naar goede, mensgerichte onderzoeksresultaten. Het kan sneller en beter!

Op naar een proefdiervrije wereld

Dierproeven leveren niet de beste resultaten voor mensen en ze veroorzaken veel leed bij dieren. Waarom is er dan toch nog zoveel onderzoek met proefdieren? Dat heeft te maken met vertrouwen. Dierproeven zijn al zo lang de standaard; daardoor zijn veel mensen zich er nog niet van bewust dat onderzoek ook proefdiervrij kan. En als er niet genoeg bewijs is voor het effect van proefdiervrije onderzoeksmethoden, dan neemt het vertrouwen in proefdiervrij onderzoek ook niet snel toe.

Daarom is het onze missie om dit vertrouwen te vergroten. We zetten ons in voor de ontwikkeling en promotie van betrouwbare proefdiervrije alternatieven. En we werken samen met wetenschappers en bedrijven om proefdieren in wetenschappelijk onderzoek overbodig te maken. Pas als we de oude route (de dierproef) los durven te laten, komt er ruimte voor de directe route: testen op de mens met moderne technieken. Dat is beter voor mens én dier.

PUBLICEREN ZONDER PROEFDIER: BELANGRIJK, MAAR NOG NIET DE STANDAARD

Begin dit jaar berichtten we over mooi nieuws. *Nature Cancer*, een van de meest toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften, plaatste een artikel over proefdiervrij onderzoek op basis van een hersenstamtumor in een schaalpje. Een prachtige erkenning en mooie stap voor de proefdiervrije wetenschap. **Waarom is zo'n publicatie eigenlijk zo belangrijk? Hoe komt het dat artikelen over proefdiervrij onderzoek nog niet zo vaak worden geplaatst? En: wat doen wij hieraan? Onze beleidsadviseur Anne Burgers legt het uit.**

? Een onderzoeker doet onderzoek en daar komt iets uit. Waarom is het zo belangrijk om een artikel daarover in een wetenschappelijk tijdschrift te krijgen?

Anne: "Dat heeft te maken met openheid. Door over onderzoek te vertellen in een wetenschappelijk blad, zien andere wetenschappers wat je gedaan hebt. Ze kunnen daar vragen over stellen. Of ze kunnen erop voortbouwen door zelf een vervolgonderzoek te starten. Publiceren in een toonaangevend magazine als *Nature* geeft ook vertrouwen dat jouw onderzoek goede resultaten heeft opgeleverd."

? Je gaf al aan dat er ook een andere kant is. Hoe zit dat?

"Die keerzijde noemen we de *animal methods bias*, de dierproefvoorkeur. Artikelen over proefdiervrij onderzoek worden minder snel geaccepteerd door wetenschappelijke tijdschriften. Dat horen we van onderzoekers uit ons eigen netwerk én van wetenschappers wereldwijd. Een groot deel van de wetenschappers moet bijvoorbeeld het onderzoek eerst herhalen mét proefdieren om een artikel geplaatst te krijgen. Dit laat zien hoe ingesleten het werken met proefdieren is: een onderzoek wordt blijkbaar pas als betrouwbaar gezien als het ook met proefdieren is gedaan. Die voorkeur voor onderzoek mét proefdieren zien we

trouwens ook bij de commissies die onderzoeksgeld moeten verdelen. Dat vinden wij natuurlijk de omgekeerde wereld. Onderzoekers van proefdiervrije innovaties worden hier flink door vertraagd."

? Wat doen wij hieraan?

"Wij spreken ons steeds opnieuw uit voor een eerlijker systeem. Dat doen we bij de politiek, bij fondsen voor onderzoeksgeld en in het publieke debat. In dit systeem moet proefdiervrij onderzoek net zo goed worden beoordeeld, gepubliceerd en gefinancierd. Ook helpen we onderzoekers hun ervaringen met dierproefvoorkeur te delen. En er is nog iets anders. We steunen onderzoekers door validatieonderzoek te financieren. Dat is onderzoek waarbij een onafhankelijk onderzoeksbureau bewijst dat een bestaand proefdiervrij model werkt en in een ander laboratorium dezelfde resultaten geeft."

? We geven dus geld aan onderzoek dat onafhankelijk bewijst dat een proefdiervrij model betrouwbaar werkt. Waarom is dat belangrijk?

"Dit soort onderzoek is belangrijk om een proefdiervrij model in de markt te krijgen, zodat het door zoveel mogelijk onderzoekslaboratoria kan worden gebruikt. Op dit moment ondersteunen we bijvoorbeeld een onderzoek naar behandelingen voor artrose. Dit onderzoek gebeurt met een kraakbeen-op-een-chipmodel. Dit model bestaat al en onderzoekers bewijzen nu onafhankelijk dat het model werkt. Dat doen ze door verschillende bekende medicijnen en nieuwe medicijnkandidaten op hun model te testen. Door geld te geven aan dit onderzoek, zorgen we er dankzij de giften van onze donateurs voor dat er straks geen enkele geit meer hoeft te lijden onder pijnlijk botonderzoek."

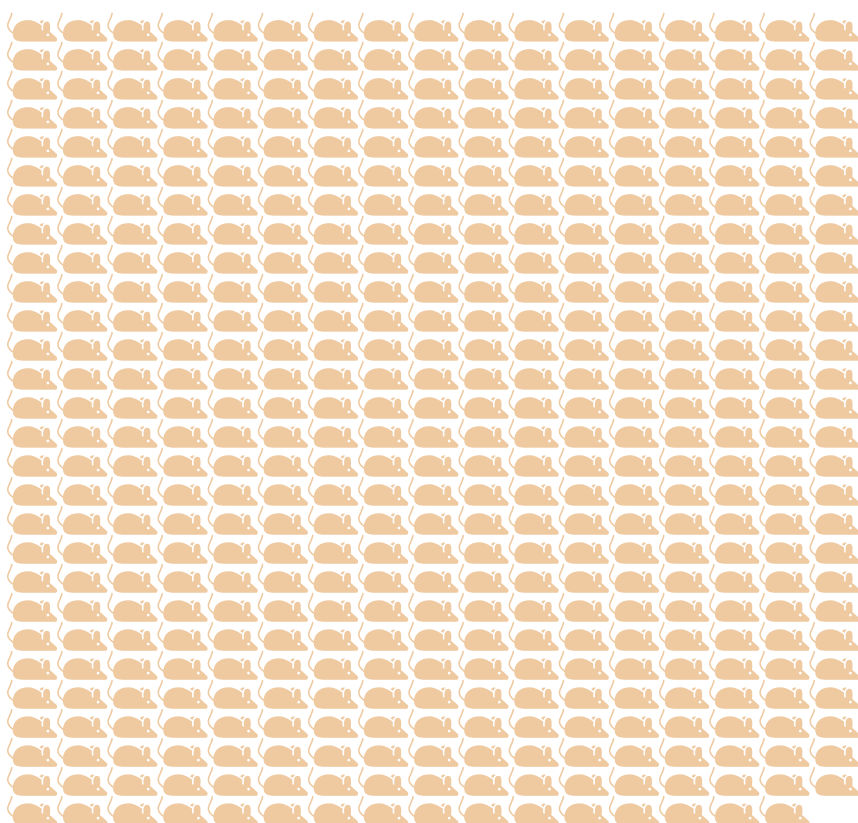

**Meer over de
dierproefvoorkeur
lees je hier**

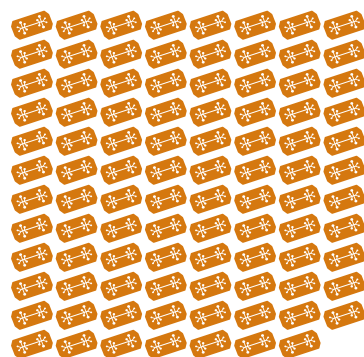
[Proefdiervrij.nl/actueel/animal-methods-bias](https://proefdiervrij.nl/actueel/animal-methods-bias)

JOUW GELD IS GOUD WAARD

We zijn ontzettend dankbaar voor jouw donatie. Want dankzij het geld dat jij aan onze stichting geeft, kunnen wij verschillende veelbelovende proefdierlijke projecten ondersteunen. Graag laten we je weten hoe het met deze projecten staat. *Lees je mee?*

► DANKZIJ JOUW BIJDRAGE KONDEN DE ONDERZOEKERS 95 SMARTTOC CHIPS MAKEN. SAMEN BESPAARDEN WE HIERMEE 475 MUIZENLEVEN!

Slim proefdierlijk onderzoek naar borstkanker: SMARTTOC

Elk jaar horen duizenden vrouwen in Nederland dat ze borstkanker hebben. Behandelingen zijn ingrijpend en zwaar. Daarom is onderzoek hard nodig. De slimme chip SMARTTOC (SMART Tumor-On-Chip) helpt onderzoekers Séverine Le Gac, Julieta Paez en hun team om beter te begrijpen hoe borstkanker zich in het menselijk lichaam gedraagt – zonder proefdieren. Het onderzoek is sneller en de resultaten zijn – anders dan bij onderzoek met proefdieren – een-op-een te vertalen naar het menselijk lichaam.

Jonge wetenschappers aan zet

Jonge onderzoekers kunnen het verschil maken in de transitie naar een proefdierlijke wetenschap. We stimuleren hen met advies, door hen te koppelen aan interessante onderzoeksprogramma's en door financiering te verstrekken voor hun onderzoek. Een mooi voorbeeld is de jonge onderzoeker Nils Bessler. Vanuit het Dream3D lab van het Prinses Máxima Centrum doet hij onderzoek op basis van een hersenstamtumor in een schaalpje. Zo zet hij samen met het onderzoeksteam een volgende stap in het onderzoek naar kinderkanker. En met succes: het onderzoek

is onlangs gepubliceerd in Nature Cancer, een van de meest toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften. Een belangrijke stap die hij onder andere kon zetten dankzij jouw bijdrage!

Mooie stappen naar diervrij onderzoek

Bijdragen aan proefdierlijke wetenschap is ons allerhoogste doel. Maar als je het ons vraagt, wordt er helemaal geen dierlijk materiaal meer gebruikt voor onderzoek. Er zijn genoeg andere mogelijkheden die even goede of zelfs betere resultaten opleveren. Daarom steunden we in het afgelopen jaar al negen pilotprojecten die mooie stappen zetten op het gebied van diervrij

onderzoek. Zoals het pilotproject van Aram de Haas, die wetenschappers helpt over te stappen van foetaal kalfsserum (FCS) op diervrije alternatieven. Met slechts € 5.000 per pilotproject voorkwamen we leed bij duizenden dieren. En dat alles dankzij jouw hulp.

Jouw donatie is goud waard: voor de proefdieren, voor onderzoekers én natuurlijk voor patiënten die vanwege een ziekte baat hebben bij betrouwbaar, mensgericht onderzoek. Namens hen bedanken we je graag nog een keer extra voor jouw bijdrage. Samen blijven we bouwen aan een proefdierlijke toekomst. Doe je mee?

Nalaten

Steun voor proefdieren: nu én in de toekomst

Dankzij jouw donatie zetten we mooie stappen richting (proef)diervrij onderzoek. Toch zijn we er nog niet. Ook de komende jaren zetten we ons keihard in voor een proefdierlijke wereld. Wil jij ons blijvend steunen in onze missie? Dan is geld nalaten het overwegen waard. Wist je dat je een stichting als Proefdierlijk op kunt nemen in je testament? Het regelen van zo'n nalatenschap kan op verschillende manieren: vanzelfsprekend heb en houd je altijd zélf de regie. Samen zorgen we er zo voor dat onze gedeelde missie werkelijkheid wordt: een wereld zónder proefdieren.

Relatiemanager Els Jonkers:

"Ik ontmoet regelmatig mensen die ons een warm hart toedragen en zich afvragen wat zij blijvend kunnen betekenen voor dieren. Door Proefdierlijk op te nemen in je testament ben je van onschatbare waarde voor proefdieren. Elke nalatenschap, groot of klein, helpt ons om proefdierlijke innovaties mogelijk te maken.

Wil je er eens rustig over praten of eerst meer informatie ontvangen? Op proefdierlijk.nl/nalaten vraag je gemakkelijk een brochure aan. Ook kun je een persoonlijk gesprek met me inplannen. Ik denk graag met je mee."

Wil je meer weten over nalaten?
Neem dan contact op met Els via
070 306 2468 of jonkers@proefdierlijk.nl.

MARJO EN ALFREDO HEBBEN PROEFDIERLIJK OPGENOMEN IN HUN TESTAMENT:

"Dieren moeten beschermd worden tegen proeven die niet meer van deze tijd zijn. We kunnen niet verantwoordelijk zijn dat we dieren ziek maken voor onderzoek naar de mens. Het werk van Proefdierlijk is nog niet gedaan, maar de proefdieren kunnen – nu en in de toekomst – blijven rekenen op onze steun."

TIJD OM LOS TE LATEN

Wereldproefdierendag (24 april) is een moment om stil te staan bij dieren in onderzoek. Maar ook om vooruit te kijken.

Wat we definitief kunnen loslaten

- Het idee dat dierproeven altijd nodig zijn
- De aanname dat dieren hetzelfde reageren als mensen
- “Zo doen we het nu eenmaal al jaren”
- De gedachte dat er nog geen andere methoden zijn
- Twijfel of verandering mogelijk is

Dit voorjaar start onze campagne *Tijd voor menselijkheid.*

Daarin laten we zien hoe proefdiervrije, mensgerichte wetenschap terrein wint. Meer weten? Scan de QR-code.

PROEFDIEVVRIJ

